

බඹරකැලේ වත්තේ කම්කරු නිවාස 20 ක් ගින්නෙන් විනාශවෙයි

එම්. දේවරාජා විසිනි

2015 ජූනි 16

ලීලා, බඹරකැලේ වත්තට අයත් කුටිම්බලේ කොටසේ කම්කරු නිවාස 20 ක් පසුගිය ජූනි 9 දා ගින්නෙන් විනාශයට පත්විය. එදින පෙරවරු 9.00 ට පමණ එක් නිවසකින් ඇවිලුණු ගින්න සැනෙකින් අනෙක් නිවාස වලට පැතිර ගියේ ඒවායේ තිබූ සියලු දෑ අලු බවට පත් කරමිනි. විදුලි කාන්දුවක් නිසා ගින්න ඇතිවන්නට ඇතැයි නිවැසියෝ සැක පහල කරති. විපතට පත් පවුල්වලට අයත් 80 ක් පමණ දෙනා වත්තට අයත් ලමා සුබසාධන මධ්‍යස්ථානයේ සහ මාරිඅම්මන් කෝවිලෙහි මේ වනවිට රඳවා තිබේ.

හොරන වැවිලි සමාගමට අයත් බඹරකැලේ වත්ත පිහිටා ඇත්තේ මධ්‍යම කඳුකරයේ ප්‍රධාන නගරයක් වන තලවාකැලේ සිට කිමී 12 ක් දුරින්. කොටස් 7 කින් සමන්විත වත්තේ කම්කරුවෝ 1500 ක් පමණ සේවයේ යෙදී සිටිති. තලවාකැලේ සිට බඹරකැලේ දක්වා මහජන ප්‍රවාහනය සඳහා ඇත්තේ එක් බස් රථයක් පමණක් වන අතර එයද දිනකට ගමන් වාර දෙකකට සීමා කෙරී ඇත. යම් පමාවක් හේතුවෙන් බස් රථය මග හැරුනහොත් ප්‍රධාන මාර්ගයකට පිවිසීමට දැඩිලෙස අබලන් වූ මාර්ගයේ කිමී 3 ක් පමණ පයින් යාමට සිදුවේ. වත්තේ ඉහල කොටසේ ජීවත්වන කම්කරුවන්ට මෙසේ පයින් යාමට සිදුවන දුර ප්‍රමාණය කිමී 7 ක් පමණ වෙයි.

බහුතරයක් වතු කම්කරුවන් වාසය කරන්නේ බ්‍රිතාන්‍ය යටත් විජිත සමයේ ගොඩනගන ලද, හමුදා බැඳුණු බඳු කුඩා පේලි නිවාසයන්හිය. කවර හෝ විද්‍යාත්මක පරීක්ෂනයකින් තොරව කඳුකර බෑවුම් ප්‍රදේශයන්හි ඉදිකර ඇති මෙම නිවාස නිතර නාශයාම් වලට හා ජලගැලීම් වලට ගොදුරු වෙයි. ප්‍රමිතියෙන් තොර, ඉතා පැරණි, අනාරක්ෂිත විදුලි සැපයුම් නිතර ඇතිවන ගිනිගැනීම් වලට හේතුකාරක වන අතර, පේලි ආකාරයට ඉදිකර ඇති බැවින් එක් නිවසකින් ඇතිවන ගින්න සැනෙකින් අනෙක් නිවාස වලට පැතිරයයි. පසුගිය වසර 12 තුළ පමණක් මෙවන් පේලි වතු නිවාස 300 ක් ගින්නෙන් විනාශ වී ඇත.

වෙන් වෙන්ව පිහිටි වතු නිවාස 50,000 ක් ඉදි කරන බවට හිටපු ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ 2010 මැතිවරනයේදී පොරොන්දු වූ නමුදු ඒ සඳහා කවර හෝ ප්‍රතිපාදනයක් වෙන් නොකෙරුනි. බරපතල ආර්ථික අර්බුදයකට මුහුණ දී සිටින වත්මන් සිරිසේන වික්‍රමසිංහ ආන්ඩුව ද ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විධානයන් යටතේ වඩාත් පුළුල් පරිමාණයේ සුබසාධන කප්පාදුවකට අර අදිමින් සිටී. මෙම තතු යටතේ වතුකම්කරුවන්ගේ නිවාස ප්‍රශ්නය විසඳා ගැනීම කම්කරුවන්ටම භාරදීමේ ව්‍යාපෘතියක් ඊනියා ඉඩම් බෙදා දීම යටතේ වත්මන් ආන්ඩුව අරඹා ඇත. පර්වස් 7 ක බිම්කඩ බැගින් කම්කරු පවුල් වලට ලබා දෙමින් ඒවායේ නිවාස ඉදිකර ගැනීමේ වගකීම කම්කරුවන්ට පවරා නිවාස සැපයීමේ සහ නඩත්තු කිරීමේ වගකීමෙන් වතු සමාගම් සහ ආන්ඩුව නිදහස්වීම මෙහි අරමුණයි.

විපතට පත්වූවන් රඳවා සිටි ස්ථාන වලට ගිය ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අඩවි වාර්තාකරුවන් සමග සාකච්ඡාවක නියැලුණු කම්කරුවෝ තමා මුහුණ දී සිටින දුෂ්කර තත්වය පැහැදිලි කලහ. වතු කලමනාකාරිත්වය, වත්මන් ආන්ඩුව ද ඇතුළත් මෙතෙක් පැවති ආන්ඩු සහ වෘත්තීය සමිති නිලධරය සිදුවූ ව්‍යසනය සම්බන්ධයෙන් වගකිවයුතු බවට ඔවුහු චෝදනා කලහ. "අපට ශීලාවාර විදියට ජීවත් වෙන්න පුළුවන් හරිනමන් ගෙවල් තිබුනනම් මෙහෙම විපතක් වෙන්න නෑ. ආරක්ෂිත භූමියක, ප්‍රමිතියකට අනුකූලව වෙන් වෙන්ව ඉදිකෙරු ගෙවල් ඇතුලු ඉල්ලීම් කීපයක් ඉල්ලල අපි 2013 දී වර්ජනයක යෙදුන. ආන්ඩුව, කලමනාකාරිත්වය සහ වෘත්තීය සමිති ඔක්කොම එකතු වෙල වර්ජනය මර්දනය කලා. ඉල්ලීම් එකක්වත් දුන්න නෑ" යි කම්කරුවෙක් පැවසීය.

තම දුෂ්කර ජීවන කොන්දේසි විස්තර කරමින් කේ. රාමචන්ද්‍රන් මෙසේ පැවසීය: "අපි පවුල් දෙකක්, ඒ කියන්නේ නම දෙනෙක්, එක ගෙදර ජීවත් උනා. අපේ ලමයින්ගෙ පාසැල් පොත්, උප්පැන්න සහතික සහ විභාග ප්‍රතිඵල ඇතුලු ඔක්කොම පිවිටුනා. බ්‍රිතාන්‍ය

පාලන කාලය හදුනා පරන අබලන් ගෙවල් නිසා ඉක්මනටම පිවිසීම ගියා. 2013 මැයි මාසේ අපි එක දිනට දවස් 45 ක වැඩ වර්ජනයක් කරා අපේ ලයින් කාමර රෙජයාර් කරල දෙන්න කියල ඉල්ලල. පාලකයෝ ඉල්ලීම ප්‍රතික්ෂේප කරල නැවතුන නෑ. වර්ජනය මඬින් පොලිස් කොමාන්ඩෝ හටයනුත් යෙදෙවි. සීඩබ්ලිව්සී නායක ආරුමුගම් තොන්ඩමන් මේ මර්දනයට සම්පූර්ණ සහයෝගය දුන්න. කම්කරුවෝ 8 දෙනෙක් පොලිස් අත් අඩංගුවට ගත්ත. මුදා හැරියේ බරපතල කොන්දේසි යටතේ. ඒ අයගේ වැඩක් නතර කෙරුව. ඇත්තටම අපිට වෙන් වෙන් ගෙවල් තිබුනනම් මෙහෙම විපත්තියක් වෙන්න නෑ.”

ඉහත වැඩ වර්ජනයේදී අත් අඩංගුවට ගැනුණු සහ වැඩ තහනමට ලක් වූ සිවා සුබ්‍රමනියම්: “අපි අත් අඩංගුවට ගත්තේ ආරක්ෂා සහිත නිවාස ඉල්ලල වර්ජනය කල නිසා. අපේ ඉල්ලීම කොයිතරම් සාධාරණ ද කියල මේ විනාශයෙන් ඔප්පු වෙනව. අපිට වත්තටවත් ගෙදරටවත් එන්න තහනම් කලා. අධිකරන නියෝගයක් මත පසුගිය මාසේ නතර කරනකන් අවුරුදු දෙකක් හැම ඉරිදම පොලීසියට වාර්තා කලා. අපිට වත්තේ වැඩක් නෑ, ඇප පිට ඉන්න නිසා වෙන කොහේ හරි වැඩකට යන්නක් බෑ. මම කඳුරට ජනතා පෙරමුණේ (යූපීඑෆ්) ශාඛා සමිති නායකයා. ඒත් මගේ සමිතිය ඇතුලු ඔක්කොම වෘත්තීය සමිති කම්කරුවන්ගේ අයිතීන් වෙනුවෙන් සටන් කරන්නේ නෑ. සමිතිවල නායකයෝ ඇමතිකම් ගන්නව. අපේ ජීවිත තවතවත් පහලට වැටෙනව.”

රාමදේවී සිවඥානම් නමැති කම්කරු ස්ත්‍රියක් තම විපත සම්බන්ධයෙන් මෙසේ පැවසුවාය: “දරුවන්ගේ පොත්පත්, ඇඳුම් එක්ක නයවෙල ගත්ත විටී එකයි ලී බඩුයි ඔක්කොම පිවිටුන. මේක දරා ගන්න බෑ අපි වගේ දුප්පත් අයට. අපි දෙන්නම වැඩ කරලත් මාසෙකට හම්බ වෙන්නේ රුපියල් 20,000 ක් විතර. ඒක කෑමටත් මදිනේ. ඉතින් ආපහු ඔය බඩු ගන්නව කියල හිතන්නවත් බෑ. මෙතන තව කොච්චරකල් ඉන්න වෙයිද දන්නේ නෑ. හරියට ටොයිලට් එකක්වත් මෙතන නෑ. වතුර පහසුකම් නෑ. මදුරුවෝ පිරිල. අපේ ලමයි මෙතන ඉඳන් කොහොමද අධ්‍යාපන කටයුතු කරන්නේ? සමිති නායකයෝනම් මෙතෙන්නට එනව. ඒත් කිසිම විසඳුමක් නෑ. අපිට ඕන ශිලාවාර විදියට ජීවත් වෙන්න පුලුවන් ආරක්ෂාව සහිත ගෙවල්.”

54 වියැති එස්. විජයලක්ෂ්මී තම දුෂ්කර රැකියා කොන්දේසි විස්තර කරමින් මෙසේ පැවසුවාය: “අපි උදේ 8.00 වෙන කොට පෙරෙට්ටුවට යන්න ඕනේ.

දවල් කෑමට ගෙදර යන්නේ නැතුව හවස 3.30 වෙන කම් වැඩ කරනව. මේ කාලය ඇතුලේ තේ දලු කිලෝ 18 ක් කඩන්න ඕන. ඒක හරිම අමාරු වැඩක්. ඊට පස්සේ දලු කිරල භාර දෙන්න තවත් පැයක් විතර යනව. කිලෝ 18 ක් කඩන්න බැරි උනොත් දවස් භාගයටයි පඩි හදන්නේ.”

“වත්ත හරියට සුද්ද කරන්නේ නැති නිසා අපිට වැඩ කරන වෙලාවේ ගොඩක් කරදර වලට මුහුණ දෙන්න වෙනව. මීමැස්සෝ, දෙබරු, කුඩාල්ලෝ මදිවට නයිත් ඉන්නව. අවුරුදු 4 කට ඉස්සෙල්ල පුෂ්පවතී කියල ගැනු කෙනෙක් දෙබරු ඇනල මැරුන. ලඟදි මටත් දෙබරු ඇනල දවස් 3 ක් වැඩට යන්න බැරි උනා. ඒ දවස් වලට මට පඩි දුන්නේ නෑ.”

ගින්නෙන් ඔවුන් සතුව තිබූ සියල්ලද විනාශ වූ බැව් පැවසූ විජයලක්ෂ්මී රජයෙන් හෝ වතු කළමනාකාරිත්වයෙන් කුමන හෝ වන්දි මුදලක් ලැබේයැයි විශ්වාස නොකරන බවද සඳහන් කලාය. තම වැටුප්පත පෙන්වමින් ඇය මෙසේ ද පැවසුවාය: “මේ මාසේ මගේ පඩිය රුපියල් 13,967.66 යි. මම රුපියල් 3000 ක් වැටුප් අත්තිකාරම් අරගෙන තියෙනව. ගත්තු නය, උත්සව අත්තිකාරම්, ඊට්එෆ් කැපුනම අතට ආවේ රුපියල් 5490 යි. මේ තත්වේ මැද්දේ කොහොමද අපි නැති වෙව්ව දේවල් ආයේ ගන්නේ. ගෙයක් ගැනනම් හිතා ගන්නවත් බෑ.”

වසන්තමල් රමේෂ් (28): “2009 ඉඳල මම මේ වත්තේ වැඩ කරනව අනියම් කම්කරුවෙක් විදියට. අවුරුදු 6 ක් ගතවෙලත් ස්ථිර කරන්නේ නෑ. දවස් 150 ක් වැඩ කරාම ස්ථිර කරනව කියල මුලදි පාලකයෝ පොරොන්දු උනා. මම වගේ අනියම් සේවකයෝ 50 ක් මේ වත්තේ ඉන්නව. අපිට පඩි ගෙවන්නේ කඩන දලු කිලෝවට රුපියල් 30 ගනනේ. අපිට අනෙක් කම්කරුවන්ට තියෙන අයිතිවාසිකම් මොකුත් නෑ. ඒ උනත් වෘත්තීය සමිති අපි වෙනුවෙන් කිසිම සටනක් කරන්නේ නෑ.”

විශ්‍රාමික කම්කරුවෙකු වන කේ. පත්මනාදන්: “වෘත්තීය සමිතිවලින් එන්නේ මැතිවරන කාලෙට විතරයි. ආන්ඩුනම් මාරු වෙනව. ඒත් අපේ තත්වය එන්න එන්නම පහල වැටෙනව. අපේ දරුවන්ට ඉහල අධ්‍යාපනයක් ලබාදීම මේ තත්වෙන් ගොඩ ගන්න අපි හිතුව. ඒත් ඒ බලාපොරොත්තුත් දැන් කඩා වැටිල. වත්තේ ඉස්කෝලේ පන්ති තියෙන්නේ 11 වසරට විතරයි. ඊට පස්සේ නගරේ ඉස්කෝලේකට යන්න ඕන. ඒත් බස් නැති නිසාත් බස් ගාස්තු වැඩි නිසාත් හුඟ දෙනෙක් 11 වසරේදී පාසැල් ගමන නවත්වනව.”